

Sygn. akt III RC 292/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Agnieszka Lubińska

Protokolant st. sekr. sądowy Agnieszka Meirowska

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2021 r.

w G. na rozprawie

sprawy z powództwa **V. O.**

przeciwko **M. O.**

o alimenty

- I. zasądza od pozwanego M. O. na rzecz V. O. ur. (...) alimenty w kwocie 650,00 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 11 sierpnia 2020 r., płatne do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, do rąk powódki V. O., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat;
- II. oddala powództwo w pozostałej części;
- III. zasądza od pozwanego M. O. na rzecz powódki kwotę 700,00 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu, zaś w pozostałym zakresie nie obciąża pozwanego tymi kosztami;
- IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400,00 zł tytułem części nieuiszczonej opłaty sądowej, od której powódka była zwolniona;
- V. wyrokowi w punkcie I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 292/20

UZASADNIENIE

Powódka V. O., działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, wystąpiła do Sądu Rejonowego w Grudziądzu z powództwem przeciwko M. O. o alimenty w kwocie po 1.600 zł miesięcznie, płatne do 15. dnia każdego miesiąca do rąk powódki, poczynając od sierpnia 2020 r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Jednocześnie powódka wniosła o udzielenie zabezpieczenia poprzez zasądzenie od pozwanego na czas trwania postępowania alimentów w kwocie po 800 zł za miesiące sierpień i wrzesień 2020 r. i kwocie po 1.400 zł miesięcznie od października 2020 r.

Powódka swój pozew uzasadniła (k. 4-8 akt).

Pozwany M. O., działający przez profesjonalnego pełnomocnika, w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty 450 zł miesięcznie i wniosł o oddalenie powództwa w pozostałej części.

Swoje stanowisko w sprawie uzasadnił (k. 22-24 akt).

Postanowieniem wydanym w dniu 1 października 2020 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu udzielił powódce zabezpieczenia i zobowiązał pozwanego do uiszczania na rzecz V. O. alimentów w kwocie po 650 zł miesięcznie (k. 40 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka V. O. urodziła się w dniu (...) i jest córką M. O. i N. O.. Rodzice powódki rozstali się i nie mieszkają razem. Przed Sądem Okręgowym w Toruniu toczy się między nimi sprawa o rozwód.

Powódka mieszka z matką i młodszym bratem w nieruchomości będącej wspólną własnością jej rodziców. Od października 2020 r. studiuje na kierunku (...) na Wydziale Prawa i Administracji (...) M. K. w T.. Są to studia stacjonarne, jednolite, trwające 5 lat (10 semestrów). Obecnie wszystkie zajęcia odbywają się w formie zdalnej. Powódka średnio raz w miesiącu udaje się do Biblioteki Uniwersyteckiej w T., aby się uczyć i realizować projekty na studia.

Powódka nie posiada żadnego majątku. Od 2-3 lat w okresie wakacyjnym pracuje we W. w budce z lodami, natomiast w zeszłym roku przez 2 tygodnie wakacji pracowała we Francji przy zbiorze winogron.

Powódka jest zasadniczo osobą zdrową. Z uwagi na wadę wzroku wymaga korzystania z okularów korekcyjnych. Ma również problemy gastryczne, które nie zostały dotychczas zdiagnozowane.

V. O. nie posiada żadnego majątku, a z uwagi na kontynuowanie nauki w trybie dziennym, aktualnie nie ma możliwości podjęcia pełnoetatowej pracy.

Na miesięczne koszty utrzymania powódki składają się wydatki czynione na: żywność – 400 zł, koszty utrzymania miejsca zamieszkania – 300 zł, dojazdy – 100 zł (na co składają się koszty dojazdu samochodem do G. oraz przejazdu pociągiem na trasie G.-T., T.-G.), pomoce naukowe – 100 zł, odzież i obuwie – 100 zł, środki higieniczne i kosmetyczne – 100 zł, leki i leczenie – 60 zł, rozrywka – 50 zł.

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis aktu urodzenia k. 10 akt, zeznania świadka N. O. k. 65-66 akt, zeznania powódki V. O. k. 77-78 akt, zeznania pozwanego M. O. k. 78-79v akt).

Pozwany M. O. ur. (...), po rozstaniu z matką powódki zamieszkał w garażu kolegi przystosowanym do jego potrzeb mieszkaniowych. Pozwany jest osobą zdrową, w pełni zdolną do pracy. Od 11 września 2017 r. jest zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w B. w pełnym wymiarze czasu pracy. Jego średnie miesięczne zarobki wynoszą około 3.200 zł netto, na co składają się wynagrodzenie podstawowe i premia. Pozwany w 2019 r. osiągnął dochód w wysokości 16.146,96 zł z tytułu pośrednictwa w zakresie udzielania pożyczek. Z dniem 5 sierpnia 2020 r. rozwiązał ww. umowę z zawartą z (...) Finanse S.A. w W., bowiem z powodu pandemii znacznie spadły dochody z tej działalności. Pozwany jest właścicielem samochodu osobowego o wartości ok. 25.000 zł.

M. O. posiada dwoje dzieci – prócz powódki ma jeszcze małoletniego syna, któremu płaci dobrowolnie alimenty w kwocie 450 zł miesięcznie. Pozwany opłaca powódce abonament telefoniczny oraz Internet. Dodatkowo spłaca raty kredytu hipotecznego zaciągniętego przez małżonków na zakup domu, w którym obecnie mieszka powódka. Ponadto w okresie grzewczym zakupił do nieruchomości opał za kwotę ok. 3.500 zł.

Pozwany ponosi następujące miesięczne wydatki: utrzymanie miejsca zamieszkania – 500 zł, dojazdy – ok. 450 zł, rata kredytu hipotecznego – ok. 280 zł, kosmetyki i środki czystości – ok. 100 zł, abonament telefoniczny – ok. 215 zł, alimenty na małoletniego syna – 450 zł. M. O. ponosi również koszty związane z posiadaniem samochodu, takie jak ubezpieczenie i niezbędne naprawy. Pozostałą kwotę wynagrodzenia przeznacza na skromne życie. Aby ograniczyć swoje koszty utrzymania często spożywa obiady u swoich rodziców.

(okoliczności bezsporne, dowód: umowa najmu lokalu k. 26-27 akt, potwierdzenie przelewu k. 28-37, zaświadczenie o zarobkach k. 51 akt, PIT-11 k. 52-58 akt, zeznania świadka N. O. k. 65-66 akt, zeznania powódki V. O. k. 77-78 akt, zeznania pozwanego M. O. k. 78-79v akt).

Matka powódki N. O. pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pedagoga-fizjoterapeuty. Z tytułu wykonywanej pracy otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 2.600 zł miesięcznie. Ponadto co roku otrzymuje tzw. „trzynastkę” w wysokości 2.300 zł oraz nagrodę roczną w kwocie 355 zł. N. O. mieszka z pełnoletnią, uczącą się V. O. oraz z małoletnim synem. Ponosi koszty utrzymania domu w wysokości ok. 1.000 zł miesięcznie.

(dowód: zaświadczenie o zarobkach k. 11-12 akt, zeznania świadka N. O. k. 65-66 akt, zeznania powódki V. O. k. 77-78 akt, zeznania pozwanego M. O. k. 78-79v akt).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, na podstawie zeznań świadka N. O. oraz zeznań powódki i pozwanego.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w toku postępowania, prawdziwość dokumentów nie budziła bowiem wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka N. O. w zakresie, w jakim znalazły odzwierciedlenie w zgromadzonym w toku postępowania materialne dowodowym. Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego w oparciu o zeznania świadka uwzględnił fakt, że jako osoba w trakcie rozwodu z pozwanym i matka powódki nie jest w pełni obiektywna i postrzega rzeczywistość z perspektywy jednej strony.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki V. O. i pozwanego M. O., bowiem były one logiczne i znalazły odzwierciedlenie w zgromadzonym w toku postępowania materialne dowodowym. Okoliczności, które były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. fakt braku majątku i dochodów po stronie powódki oraz fakt kontynuowania przez niej nauki były w zasadzie bezsporne.

Przechodząc do rozważań prawnych należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (§ 2). Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (§ 3).

Zgodnie z praktyką sądową i doktryną prawniczą usprawiedliwione potrzeby uprawnionego dziecka są oceniane w stosunku do etapu życiowego tego dziecka, przy zestawieniu z zarobkami i majątkowymi możliwościami zobowiązanego rodzica.

Poza tym należy przy interpretacji zakresu obowiązku alimentacyjnego mieć na uwadze treść art. 96 k.r.o., w szczególności, że rodzice są obowiązani troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotowywać je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień.

W przedmiotowej sprawie powódka jest, co prawdą osobą pełnoletnią, nie mniej jednak nie posiada ona majątku i kontynuuje naukę w trybie stacjonarnym na Uniwersytecie M. K. w T., a co za tym idzie – aktualnie nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Powódka nie pracuje, nie posiada również majątku ani własnego źródła utrzymania. Osiągane przez nią dochody z pracy wakacyjnej z całą pewnością nie umożliwiają jej samodzielnego utrzymania.

Powódka wywodziła swoje roszczenie z art. 133 § 1 k.r.o., a wobec spełnienia przesłanek wskazanych w tym przepisie, rodzice powódki są zobowiązani względem niej do świadczeń alimentacyjnych.

Sąd oceniając potrzeby V. O. oparł się na przeprowadzonych w sprawie dowodach oraz na zasadach doświadczenia życiowego i doszedł do wniosku, że podana w pozwie kwota uzasadnionych miesięcznych kosztów utrzymania jest zawyżona.

Sąd uznał, że podana kwota wydatków na żywność jest zawyżona i adekwatna w tym zakresie jest kwota 400 zł miesięcznie, bowiem jest prawdopodobna, a przy tym odpowiada do sytuacji finansowej jej rodziców. W ocenie Sądu powódka nie wykazała, aby musiała w tym zakresie ponosić wydatki wyższe niż przeciętne. Jej udział w kosztach utrzymania miejsca zamieszkania w wysokości 300 zł został odpowiednio wykazany, a przy tym nie został podważony przez stronę pozwaną. Także wskazane przez powódkę koszty dojazdu do T. w kwocie 100 zł miesięcznie są wysoce prawdopodobne, bowiem powódka musi dojechać samochodem z Z. W. do G., a następnie dojechać pociągiem do T. i przebyć taką samą podróż powrotną. Sąd uznał, że tytułem zakupu pomocy naukowych wykazana jest kwota 100 zł, bowiem powódka nie musi kupować nowych książek – część może wypożyczyć bądź odkupić. Sąd uznał, że wydatki na odzież i obuwie zostały wykazane do kwoty 100 zł miesięcznie. Powódka jest osobą dorosłą, zatem nie wyrasta z odzieży i obuwia. Z tych względów do niezbędnych kosztów należy zaliczyć wyłącznie wymianę garderoby zużytej lub zniszczonej. W ocenie Sądu w zakresie środków higienicznych i kosmetycznych uzasadniona jest kwota 100 zł. Powódka nie ma żadnych szczególnych potrzeb w tym zakresie, zatem Sąd przyjął, że ponosi przeciętne wydatki na ten cel. Sąd za uzasadnione przyjął koszty leczenia w kwocie 60 zł miesięcznie. W skali roku daje to kwotę 720 zł, która powinna wystarczyć na zakup niezbędnych leków oraz wymianę szkieł korekcyjnych. Sąd miał przy tym na uwadze, że powódka nie wykazała, aby istniały po jej stronie wskazania medyczne wymagające specjalistycznego leczenia. Sąd uznał, że wydatki powódki na rozrywkę wynoszą około 50 zł. W ocenie Sądu jest to kwota rozsądna i odpowiada do wieku i etapu życia powódki. Na podstawie powyższego Sąd ustalił, że koszty utrzymania powódki wynoszą ok. 1.200-1.300 zł miesięcznie.

W pozostałym zakresie, w ocenie Sądu, powódka nie wykazała, aby konieczne było ponoszenie innych kosztów jej utrzymania.

Ustalając wysokość alimentów zasądzonych od pozwanego Sąd wziął pod uwagę jego sytuację finansową i doszedł do przekonania, że obciążenie go alimentami w kwocie 650 zł mieści się w jego możliwościach zarobkowych.

Głównym źródłem utrzymania pozwanego M. O. jest dochód uzyskiwany wynagrodzenia za pracę, który wynosi ok. 3.200 zł netto (średnia za 3 miesiące: sierpień-wrzesień-październik 2020 r.). Na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny względem małoletniego syna. Aktualnie pozwany płaci na jego rzecz 450 zł miesięcznie, jednak przed Sądem Okręgowym w Toruniu toczy się sprawa o rozwód i istnieje prawdopodobieństwo, że kwota ta ulegnie zwiększeniu. Ponadto pozwany ponosi dodatkowe koszty utrzymania powódki, gdyż opłaca jej abonament telefoniczny i internetowy oraz partycypuje w kosztach utrzymania nieruchomości, w której mieszka powódka.

Sąd uznał za uzasadnione wydatki wskazane przez pozwanego. W ocenie Sądu jego stopa życiowa jest przeciętna, w szczególności, iż pozwany mieszka w garażu dostosowanym do celów mieszkaniowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że alimenty w wysokości 650 zł miesięcznie są adekwatne do potrzeb powódki, która się uczy i nie posiada żadnego majątku, który umożliwiłby jej usamodzielnienie się. W ocenie Sądu kwota ta z jednej strony wystarczy na zaspokojenie najpotrzebniejszych potrzeb powódki, która musi jednak swoje wydatki ograniczać stosownie do możliwości finansowych swoich rodziców, a z drugiej strony jest to kwota, którą pozwany jest w stanie wygospodarować z posiadanych przez siebie środków.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. Sąd orzekł, jak w punkcie w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo uznając, że możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego nie pozwalają na zasądzenie alimentów w kwocie wyższej.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów. Pozwany uznał powództwo do kwoty 450 zł alimentów miesięcznie, a ponadto ma na utrzymaniu jeszcze jedno małoletnie dziecko. Sąd miał również na uwadze faktyczne koszty poniesione przez obie strony w związku z korzystaniem z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Wartość przedmiotu sporu wynosiła 19.200 zł. W ocenie Sądu należy jednak uznać żądanie pozwu za wygórowane, co spowodowało zawyżenie stawki adwokackiej.

Zgodnie z treścią Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) obowiązującego w chwili wniesienia pozwu w sprawach o alimenty stawka minimalna wynosi 120 zł, a jeżeli obowiązek zwrotu kosztów obciąża osobę zobowiązana do alimentów, to ustala się ją od wartości przedmiotu sprawy.

Wysokość stawki adwokackiej w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do pełnomocnika powódki na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie wynosiła 3.600 zł.

Powódka wygrała proces w stosunku 40 %. W ocenie Sądu zasadne jest więc częściowe tylko obciążenie pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową. Sąd zasądził w tym zakresie kwotę 700 zł, zaś w pozostałym zakresie nie obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powódki.

Sąd w punkcie IV. wyroku obciążył pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi w części, co do kwoty 400 zł. O nieuiszczonych kosztach sądowych w pozostałej części Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi Skarb Państwa.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono w pkt V. wyroku na podstawie z art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.